

Datum 21 november 2023
Onderwerp Dierenwelzijn in het Utrechts Programma Landelijk Gebied
Behandeld door [REDACTED]
[REDACTED]

Beste,

Voor de zomer heeft uw provincie de koersnotitie voor het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) opgeleverd. Bij de themabijeenkomst hierover op 23 juni j.l. heeft de Dierenbescherming ingesproken, in de persoon van één van ondergetekenden, Lianne Stal. Graag willen wij nog iets uitgebreider ingaan op **de relatie tussen de transitie van het landelijk gebied, natuur- en milieudoelen en dierenwelzijn**. Voor de melkveehouderij ligt een integrale oplossing, zoals meer weidegang, meer voor de hand. Het is echter ook belangrijk dat er gekeken wordt naar integrale oplossingen voor de intensieve sectoren.

Wij beseffen uiteraard dat de uitdaging groot is, door de vele uiteenlopende doelen en belangen (stikstof, klimaat, natuur, water, bodem, naast boerenperspectief en leefbaarheid platteland). Een deel van deze doelen moet behaald worden door aanpassingen in de veehouderij. De voorgenomen maatregelen dragen weliswaar bij aan het behalen van de doelen van het UPLG, maar zijn ook van invloed op het welzijn van dieren in de veehouderij. Deze invloed kan zowel positief als negatief zijn. Het is van belang dat - het UPLG óók aansluit bij de transitie naar een dierwaardige veehouderij, die het Rijk inzet met het Convenant Dierwaardige Veehouderij (op basis van de definitie van de Raad voor Dierenaangelegenheden¹). Wij constateren dat dit momenteel niet het geval is, en dat er onvoldoende wordt ingezet op win-win maatregelen voor dier en natuur.

In de handreiking voor de gebiedsprogramma's² staat een dierwaardige veehouderij als meekoppelend doel beschreven. Maar de kans om nu dierenwelzijn te verbeteren wordt nog niet volledig benut in het concept-UPLG. Dit blijkt ook uit de ambtelijke beoordeling waarin aanbevolen wordt inzicht te verschaffen in onder andere het doelbereik wat betreft dierenwelzijn. Wanneer niet bekend is welke uitwerking het UPLG zal hebben op dierenwelzijn, kan de uitvoering hiervan leiden tot een slechter dierenwelzijn en tot desinvesteringen en aanhoudende onzekerheid voor boeren, omdat ze later weer nieuwe aanpassingen moeten doen op het gebied van dierenwelzijn.

Wij zijn verheugd dat er in Utrecht een motie is aangenomen voor het meenemen van dierenwelzijn in elke fase van de verdere vormgeving van het UPLG. Ook is het positief dat dierenwelzijn en de eiwittransitie worden genoemd als structurerende principes voor de landbouw. We hopen dat de provincie het meewegen van dierenwelzijn voortvarend blijft oppakken in een volgende versie van het UPLG. We zien namelijk wel een risico bijvoorbeeld in het verhogen van de grondwaterstand in veenweidegebieden. Dit kan mogelijk weidegang bemoeilijken. Er zou gekeken kunnen worden naar extensieve begrazing met robuustere, lichtere dubbeldoelrunderen. Er liggen echter ook kansen voor dierenwelzijn in het UPLG. Het uitbreiden van ecosysteemdiensten kan bijvoorbeeld goed samengaan met meer weidegang voor melkkoeien (een win-winmaatregel).

Dierenwelzijn meenemen in de plannen draagt niet alleen bij aan een beter dierenwelzijn, maar geeft de boer meer zekerheid en voorkomt desinvesteringen. Onze aanbevelingen voor de definitieve versie van het UPLG zijn dan ook om:

- Dierenwelzijn hierin expliciet en structureel terug te laten komen;
- Bij het opstellen advies in te winnen van dierenwelzijnsexperts;
- Concrete maatregelen op te nemen, zodat de effecten op het meervoudige doelbereik (incl. dierenwelzijn) goed ingeschat kunnen worden;
- Meer gebruik te maken van win-win maatregelen voor dier en natuur. Voorbeelden hiervan zijn te vinden op www.ookonzetransitie.nl;
- Een afwegingskader op te stellen incl. dierenwelzijn, om maatregelen en projecten te kunnen beoordelen op hun doelbereik.

Met vriendelijke groeten,



**NATUUR
& MILIEU**



¹ [Zes leidende principes dierwaardige veehouderij | Nieuwsbericht | Raad voor Dierenaangelegenheden \(rda.nl\)](#)

² [Handreiking voor de gebiedsprogramma's Nationaal Programma Landelijk Gebied | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)